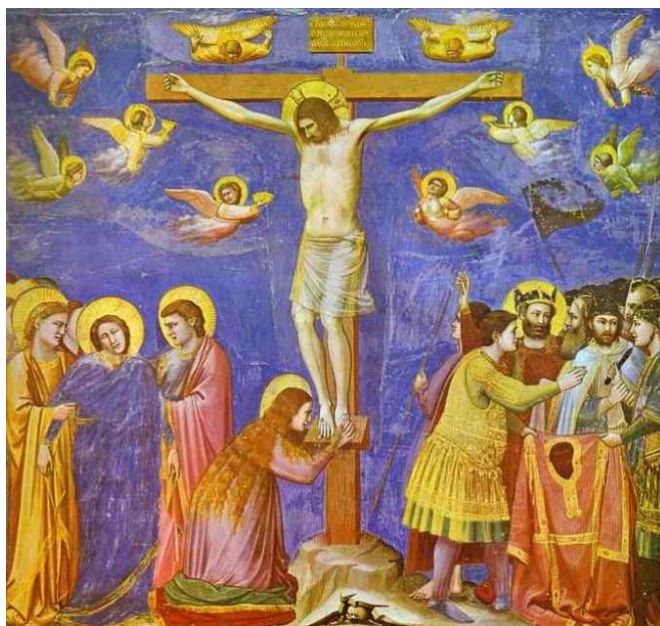

Pátá bolest: Ukřižování Ježíše.

(Matouš 27, 34-50, Marek 15, 23-37, Lukáš 23, 33-46, Jan 19, 18-30)

Díváme-li se na ukřižování jako na proces, je možné je také ztotožnit s desátým, jedenáctým a dvanáctým zastavením křížové cesty. Konkrétně: Ježíš je svlečen ze svých šatů, Ježíš je přibit na kříž a Ježíš umírá na kříži. Je to také páté bolestné tajemství svatého růžence. S tímto tajemstvím je také během Tridua spojena praxe Sedmi slov, tj. vět v Písmu, které Ježíš pronesl během svého fyzického ukřižování až do své smrti.

Během těchto úvah jsme se snažili propojit Mariiny bolesti s jejími radostmi z každé náročné a bolestivé události v jejím životě s Pánem i bez něj, v jejím životě služby jemu a služby s ním. Pokračujme v tomto duchu.

Maria byla nejhlubší služebnicí Ježíše. V jeho pozemské službě existovali ti, kteří Pána doprovázeli a poskytovali jemu a apoštolům hmotnou pomoc. Maria mu doslova dala svou krev, maso a dech, když byl spřádán pod jejím neposkvrněným srdcem. Jako dítěti a jako mladíkovi mu nadále sloužila. Nastala chvíle, kdy stála před domem, kde byl Ježíš, a pokoušela se ho vidět. Byla Maria jednou z těch, které doprovázely apoštoly a Pána?

Maria nakonec definitivním způsobem sloužila Pánu svou přítomností u jeho kříže.

Někdy to jediné, co můžete udělat, je být tam.

"Ti také slouží, kteří jen stojí a čekají," napsal kalvinista John Milton v Sonnetu 19 na obranu *sola fides (pouze víra)*. V tomto okamžiku, klíčovém v historii spásy, je Maria bezmocná a nemůže dělat nic jiného, než sloužit tím, že stojí a čeká.

Navenek už nemůže dělat nic, jen čekat na nevyhnutelné.

Navenek.

Někdy říkáme: „Nebud' tam pouze, dělej něco!“ a „Nedělej jen pořád něco, bud' tam!“ V těchto dvou pobídkách můžeme najít klíč k naší účasti na mši svaté, při níž se obnovuje Kalvárie.

U kříže je bezmocná Maria stále aktivní. Je aktivně vnímavá a aktivně přijímá vše, co se děje. Vnitřně aktivně nabízí všechno v a se svým Synem vzhůru Otci. Mariiným vzorcem je nejdřív vnímání a přemýšlení a pak vnější vyjádření.

Vnímání nemusí být pasivním a neaktivním. To platí zejména pro účast laiků a posvátných služebníků na nekrvavé obnově a opětovné prezentaci Kalvárie - což je mše svatá. Bůh na nás chce vylít své milosti skrze každé slovo a gesto mše. Musíme vědomě sjednocovat naši mysl a srdce se vším, co se děje, a co je obětováno knězem u oltáře. Liturgická vnímavost je aktivní, ne pasivní. Maria byla ve své nehybnosti a vnímavosti aktivní, ne pasivní. Maria přijímá a přemýšlí. Pak nabídne.

Představme si, že se natahujeme rukama svých očí, pažemi svých uší, abychom se chopili všeho, co je nám nabídnuto. A teď si představme Marii na úpatí kříže. Netrpí rozptylováním a neuspořádanými vášněmi a choutkami, které máme my. Byla od nich uchráněna milostí. Maria má schopnost soustředit se i v této hrozné chvíli.

Po celý svůj život s Pánem, od jeho početí, se Maria připravovala a ukázňovala se právě pro tento okamžik.

Řekněme, že by nás navštívil anděl, který by nám řekl, že za pět minut budeme mít krátkou vizi historické Kalvárie. Zkusili bychom se během těch pěti minut uklidnit a připravit? A co během samotné vize? Namáhali bychom se, abychom to všechno přijali tak, že by se to vypálilo do paměti? Jaký úžasný okamžik!

Zde stojí Maria u kříže po třiceti třech letech příprav. Jak to všechno vnímá?

Vraťme se na chvíli do domu svaté rodiny v Nazaretu. Pán oslnil učence v chrámě. A Pán by pak v rodinném domě už nikdy neotevřel ústa, aby si s Josefem promluvil o Písmu, které si jako zbožní Židé četli, modlili se a studovali? Co mohla slyšet Maria? Jejich domov byl, jako u zbožných rodičů, naplněn Písmem.

5. kniha Mojžíšova v šesté kapitole dává základ pro výuku dětí. Ve svaté rodině byla jistě vedena perfektně.

" Slyš, Izraeli, Hospodin je náš Bůh, Hospodin jediný. Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou. A tato slova, která ti dnes přikazují, budeš mít v srdci. Budeš je vštěpovat svým synům a budeš o nich rozmlouvat, když budeš sedět doma nebo půjdeš cestou, když budeš uléhat nebo vstávat. Uvážeš si je jako znamení na ruku a budeš je mít jako pásek na čele mezi očima. Napíšeš je také na veřeje svého domu a na své brány." (Deuteronomium 6, 4-9).

Copak by se Josef nikdy nezeptal svého Syna: "Co ti říká tato část Tóry, kterou jsme slyšeli?" Víme, že Kristus „rostl v moudrosti“. Co jiného by to mohlo znamenat, než znalost Božích cest a toho, co Bůh připravil skrze předzvěst a proctví o něm a jeho spásném poslání.

Maria, dokonale uchráněná před hříchem, mysl a emoce nezastíněné žádostivostí a vášněmi, se kterými se potýkáme my, slyšela způsobem, jakým my ne. Písmo od Geneze přes Proroky poukazuje na příchod Mesiáše, davidovského krále - velekněze, nového Mojžíše, nového Adama. Věděli, kým Ježíš je je. Maria možná úplně neobsáhla, co se nakonec stane, ale o trpícím služebníkovi u Izaiáše určitě věděla.

"Jak mnozí strnuli úděsem nad tebou! Jeho vzezření bylo tak znetvořené, že nebyl podoben člověku, jeho vzhled takový, že nebyl podoben lidem." (Izaiáš 52, 14)

*Hle, pro hříchy lidstva všeho
vidí v mukách syna svého,
jak je krutě bičován. (Stabat Mater)*

"Avšak on pokropí mnohé pronárody krví, před ním si králové zakryjí ústa, protože spatří, co jim nebylo vyprávěno, porozumějí tomu, o čem neslyšeli." (Izaiáš 52, 15)

"Hle, on jest dán k pádu i k povstání mnohých v Izraeli a jako znamení, kterému se budou vzpírat – i tvou vlastní duší pronikne meč – aby vyšlo najevo myšlení mnohých srdcí." (Lukáš 2, 34-35)

Příkladů naplnění Písma lze najít mnoho. Maria celým svým srdcem, celou svou myslí a veškerou svou silou obsáhla nejvyšší smysl tohoto završení historie spásy tak hluboce, že se tomu úplně odevzdala jako aktivně přijímající účastnice, obětující se jako dokonalá oběť, a obětovala se mu, skrze jeho oběť nejvyššího velekněze, v té samé oběti, které byla svědkem.

Jak může v Marii být v jednom okamžiku radost a zármutek? V této chvíli strašlivé nádhery. Smutek a radost, strach a extáze, bolest a oslavení.

Zakořeněná ve znalostech o předobrazech a proroctvích, vysvětlených dokonce i jejím Synem v rodinném domě, mohla tyto hodiny pod křížem vnímat jako odpočítávání?

PĚT - (Ne ... ne ... moje ubohé dítě ...) ČTYŘI - (Ano! Bože!) TŘI - (NE ... prosím, zastav bolest ...) - DVA - (Otče, vezmi ho! Je čas!) JEDEN - (Už každou ... chvíli... teď... fiat... fiat... fiat...)...

Je to hotovo.

Zvuk Ducha, opouštějící jeho, tělo dolehl k jejím dychtivým uším. Její oči přijímají poslední zvednutí a poklesnutí hlavy.

Vítězství!

Propast je přemostěna. Hřích prvního Adama a první Evy je vyřešen. Lidstvo je osvobozeno od nepřítele, jehož hlava bude rozdracena.

Jak řekl Fulton Sheen, „Mariino Fiat bylo jedním z největších Fiat vesmíru: jedno stvořilo světlo, druhé přijalo Otcovu vůli v zahradě a její přijalo život nezištného společenství s křížem.“

Ztratila svého pozemského Syna, ale věděla, že vše bylo získáno.

Stojí pod svým zemřelým Pánem, dcera svého mrtvého Syna, hledí vzhůru a dovnitř.

Stojí pod svým vítězným Pánem, otáčí se a dívá se na Jana, nově vysvěceného kněze.

Zde je její nová starost - sloužit a přijímat službu.

Nohy otce Jana jsou ještě vlhké z večerádky od Kristova umývání, od rosy zahrady agónie a nyní od bláta z hlíny ze které jsme byli stvořeni a z Pánovy stále ještě červené krve.

"Ženo, hle tvůj syn. Synu, hle tvá matka."

pokračování